

คำวินิจฉัยคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร
สาขาสังคม การบริหารราชการแผ่นดินและการบังคับใช้กฎหมาย
ที่ สค ๑๗๔ /๒๕๖๑

เรื่อง อุทธรณ์คำสั่งมิให้เปิดเผยข้อมูลข่าวสารของสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง^{ประจำจังหวัดนครสวรรค์ เกี่ยวกับบัญชีรายชื่อผู้ไม่ไปใช้สิทธิเลือกตั้ง}

ผู้อุทธรณ์ : นาย ก. [REDACTED]

หน่วยงานของรัฐที่รับผิดชอบ : สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดนครสวรรค์

อุทธรณ์เรื่องนี้ได้ความว่านาย ก. [REDACTED] ผู้อุทธรณ์ ได้มีหนังสือ ลงวันที่ ๑๖ พฤษภาคม ๒๕๖๐ ถึงสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดนครสวรรค์ ขอข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับบัญชีรายชื่อผู้ไม่ไปใช้สิทธิเลือกตั้งสมาชิกวุฒิสภา (ส.ว.๒๙) ในการเลือกตั้งสมาชิกวุฒิสภาจังหวัดนครสวรรค์ เมื่อวันที่ ๓๐ มีนาคม ๒๕๕๗ ของตำบลมาบแก อำเภอลาดယา จังหวัดนครสวรรค์

สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดนครสวรรค์ มีหนังสือ ที่ ลต (นว) ๐๗๐๒/๖๖ ลงวันที่ ๑๖ มกราคม ๒๕๖๑ ถึงผู้อุทธรณ์แจ้งว่า คณะกรรมการข้อมูลข่าวสารสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง พิจารณาแล้วอนุญาตให้ผู้อุทธรณ์คัดสำเนาประกาศบัญชีรายชื่อผู้เสียสิทธิเลือกตั้งที่ไม่อาจไปใช้สิทธิเลือกตั้งและไม่แจ้งเหตุที่ไม่อาจไปใช้สิทธิเลือกตั้งหรือแจ้งเหตุไม่แล้วแต่เหตุนั้นไม่ใช่เหตุอันสมควร (ส.ว.๒๙) เนพะของผู้อุทธรณ์เท่านั้น ส่วนของบุคคลอื่นไม่อนุญาตให้คัดสำเนาประกาศบัญชีรายชื่อดังกล่าวได้ เนื่องจากเป็นข้อมูลของบุคคลอื่นซึ่งเป็นไปตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ มาตรา ๑๕ (๒) (๔) (๖) และมาตรา ๒๕ ประกอบแนวทางปฏิบัติตามมติคณะกรรมการการเลือกตั้ง ในการประชุมครั้งที่ ๑๕๙/๒๕๔๘ เมื่อวันที่ ๒๑ พฤษภาคม ๒๕๔๘

ผู้อุทธรณ์มีหนังสือลงวันที่ ๒๒ มกราคม ๒๕๖๑ ถึงประธานกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ อุทธรณ์คำสั่งไม่เปิดเผยข้อมูลข่าวสารของสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดนครสวรรค์ดังกล่าว

คณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารสาขาสังคม การบริหารราชการแผ่นดิน และการบังคับใช้กฎหมายได้พิจารณาคำอุทธรณ์ คำชี้แจงของสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดนครสวรรค์ และเอกสารที่เกี่ยวข้องแล้ว ข้อเท็จจริงสรุปความได้ว่า ผู้อุทธรณ์ เคยดำรงตำแหน่งนายกองค์กรบริหารส่วนตำบลมาบแก อำเภอลาดယา จังหวัดนครสวรรค์ มาแล้ว ๒ สมัย

คำวินิจฉัย ที่ สค ๑๗๙/๑๔๖๑

ตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๔๔ – ๒๕๕๒ และปัจจุบันมีความประสงค์จะลงสมัครรับการเลือกตั้งเป็นนายกองค์การบริหารส่วนตำบลมาแก่ ในการเลือกตั้งครั้งต่อไป และเพื่อเป็นการเตรียมการสรรหาคัดบุคลากรของทีมเพื่อลงสมัครรับการเลือกตั้ง จึงต้องการตรวจสอบคุณสมบัติของบุคคลโดยขอคัดสำเนาประกาศบัญชีรายชื่อผู้ไม่ใช่สิทธิเลือกตั้งสมาชิกวุฒิสภา (ส.ว.๒๙) ในการเลือกตั้งสมาชิกวุฒิสภาจังหวัดนครสวรรค์ เมื่อวันที่ ๓๐ มีนาคม ๒๕๕๗ ของตำบลมาแก่ อำเภอลาดยาว จังหวัดนครสวรรค์ สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดนครสวรรค์ เปิดเผยแพร่ของผู้อุทธรณ์เท่านั้น ส่วนของบุคคลอื่นไม่อนุญาตให้คัดสำเนาประกาศบัญชีรายชื่อดังกล่าวได้ เนื่องจากเป็นข้อมูลของบุคคลอื่นซึ่งเป็นไปตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ มาตรา ๑๕ (๒) (๔) (๖) และมาตรา ๒๕ ประกอบแนวทางปฏิบัติตามมติคณะกรรมการการเลือกตั้ง ในการประชุมครั้งที่ ๑๕๙/๒๕๔๘ เมื่อวันที่ ๒๑ พฤษภาคม ๒๕๔๘ ผู้อุทธรณ์จึงอุทธรณ์ คำสั่งมิให้เปิดเผยข้อมูลข่าวสารดังกล่าว

ในชั้นพิจารณาของคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารสาขาสังคม การบริหารราชการแผ่นดินและการบังคับใช้กฎหมาย สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดนครสวรรค์ มีหนังสือ ด่วนที่สุด ที่ ลต(นว) ๐๗๐๒/๓๑๔ ลงวันที่ ๓๐ มีนาคม ๒๕๖๑ ถึงคณะกรรมการฯ ชี้แจงเหตุผลการปฏิเสธการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร สรุปได้ดังนี้

๑. ส.ว.๒๙ คือ บัญชีรายชื่อผู้มีสิทธิเลือกตั้งที่ไม่ใช่สิทธิเลือกตั้งและไม่แจ้งเหตุที่ไม่อาจนำไปใช่สิทธิเลือกตั้งหรือแจ้งเหตุไว้แล้วแต่เหตุนั้นไม่ใช่เหตุอันสมควร ซึ่งหลังจากการเลือกตั้ง สมาชิกวุฒิสภา สำนักทะเบียนราชภูมิที่ผู้อำนวยการทะเบียนกลางมอบหมายจะจัดทำสำเนา จำนวน ๔ ชุด และให้ดำเนินการ ดังนี้ ชุดที่หนึ่ง มอบให้นายอำเภอปิดประกาศไว้ ณ ที่ทำการอำเภอ ชุดที่สอง มอบให้ปลัดเทศบาลหรือปลัดองค์กรบริหารส่วนตำบลปิดประกาศไว้ ณ สำนักงานเทศบาลหรือที่ทำการองค์กรบริหารส่วนตำบล เนพาะผู้มีสิทธิเลือกตั้งที่อยู่ในเขตเทศบาลหรือตำบลนั้น ชุดที่สาม มอบให้ผู้ใหญ่บ้านหรือผู้อำนวยการเขตของกรุงเทพมหานครหรือปลัดเทศบาลปิดประกาศไว้ ณ ที่ทำการผู้ใหญ่บ้านเฉพาะผู้มีสิทธิเลือกตั้งที่อยู่ในเขตหมู่บ้านหรือปิดประกาศไว้ ณ เขตชุมชนหนาแน่นที่เห็นสมควรเฉพาะผู้มีสิทธิเลือกตั้งที่อยู่ในเขตชุมชนนั้น และชุดที่สี่ สำหรับคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดเก็บรักษาไว้เป็นหลักฐาน ซึ่งในการขอคัดสำเนาดังกล่าว เป็นการขอสำเนาจากชุดที่สี่ที่คณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดนครสวรรค์เป็นผู้เก็บรักษาไว้ ซึ่งคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดนครสวรรค์ได้ครบวาระการดำรงตำแหน่งไปแล้วเมื่อวันที่ ๓๐ ตุลาคม ๒๕๔๘ และตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการการเลือกตั้ง พ.ศ. ๒๕๖๐ ไม่กำหนดให้มีคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดแต่อย่างใด ผู้อำนวยการการเลือกตั้งประจำจังหวัดจึงเป็นผู้เก็บรักษาเอกสารดังกล่าวไว้และมีอำนาจในการที่จะอนุญาตกระทำ กับเอกสารดังกล่าว

คำวินิจฉัย ที่ สค ๑๗๙ /๒๕๖๑

๒. ในการขอคัดสำเนา ส.ว.๒๙ ตามที่ผู้อุทธรณ์ร้องขอนั้น เป็นการขอคัดสำเนาทั้ง ตำบลของตำบลแก่ อำเภอลาดယา จังหวัดนครสวรรค์ ซึ่งใน ส.ว.๒๙ ปรากฏรายชื่อของบุคคล อื่นอยู่ด้วยจำนวน ๑,๑๐๓ คน มีจำนวน ๔๒ หน้า และประกอบกับช่วงเวลาดังกล่าวไม่มีประกาศให้มีการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่นในตำบลดังกล่าว จึงเห็นว่าบุคคลที่น่าจะขอคัดสำเนาเอกสารได้จะต้องเป็นผู้มีส่วนได้เสียหรือผู้สมัครรับการเลือกตั้งเท่านั้น จึงได้มีหนังสือหารือไปยังสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง เพื่อเสนอเรื่องให้คณะกรรมการข้อมูลข่าวสารสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งพิจารณา และสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง พิจารณาแล้วเห็นควรอนุญาตให้คัดสำเนาประกาศบัญชีรายชื่อผู้เสียสิทธิเลือกตั้งที่ไม่อาจนำไปใช้สิทธิเลือกตั้งและไม่แจ้งเหตุที่ไม่อาจนำไปใช้สิทธิเลือกตั้งหรือแจ้งเหตุไว้แล้วแต่เหตุนั้นไม่ใช่เหตุอันสมควร (ส.ว.๒๙) เนื่องจากผู้อุทธรณ์เท่านั้น ส่วนของบุคคลอื่นไม่อนุญาตให้คัดสำเนาประกาศบัญชีรายชื่อดังกล่าวได้ เนื่องจากเป็นข้อมูลของบุคคลอื่นซึ่งเป็นไปตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ มาตรา ๑๕ (๒) (๔) (๖) และมาตรา ๒๔ ประกอบแนวทางปฏิบัติตามมติคณะกรรมการการเลือกตั้ง ในการประชุมครั้งที่ ๑๕๙/๒๕๔๘ เมื่อวันที่ ๒๑ พฤษภาคม ๒๕๔๘ กำหนดแนวทางไว้ให้คัดสำเนาได้ เนื่องจากคำร้องเรียน คำร้องคัดค้าน บันทึกถ้อยคำ คำให้การ หรือบันทึกการรับแจ้งเหตุของตนเองเท่านั้น และแนวทางปฏิบัติในการขอคัดสำเนาหรือตรวจสอบเอกสารเกี่ยวกับการเลือกตั้ง ตามหนังสือสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง ด่วนที่สุด ที่ ลต ๑๓๐๑/๑ ๔๗๒ ลงวันที่ ๑๓ มีนาคม ๒๕๔๑

คณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารสาขาสังคม การบริหารราชการแผ่นดินและการบังคับใช้กฎหมายพิจารณาแล้วเห็นว่า ข้อมูลข่าวสารตามอุทธรณ์ คือ ประกาศบัญชีรายชื่อผู้ไม่ไปใช้สิทธิเลือกตั้งสมาชิกกุฎិสภา (ส.ว.๒๙) ในการเลือกตั้งสมาชิกกุฎិสภาจังหวัดนครสวรรค์ เมื่อวันที่ ๓๐ มีนาคม ๒๕๔๗ ของตำบลแก่ อำเภอลาดယา จังหวัดนครสวรรค์ เมื่อข้อเท็จจริงปรากฏตามคำชี้แจงของสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดนครสวรรค์ว่า ภายหลังจากการเลือกตั้งสมาชิกกุฎិสภารัฐสิ้นแล้ว จะดำเนินการจัดทำบัญชีรายชื่อผู้ไม่ไปใช้สิทธิเลือกตั้งสมาชิกกุฎិสภา (ส.ว.๒๙) ดังกล่าวไว้จำนวน ๔ ชุด และดำเนินการ ดังนี้ ชุดที่ ๑ มอบให้นายอำเภอปิดประกาศไว้ ณ ที่ทำการอำเภอ ชุดที่ ๒ มอบให้ปลัดเทศบาลหรือปลัดองค์กรบริหารส่วนตำบลปิดประกาศไว้ ณ สำนักงานเทศบาลหรือที่ทำการองค์กรบริหารส่วนตำบล ชุดที่ ๓ มอบให้ผู้ใหญ่บ้านหรือผู้อำนวยการเขตของกรุงเทพมหานครหรือปลัดเทศบาลปิดประกาศไว้ ณ ที่ทำการผู้ใหญ่บ้านเฉพาะผู้มีสิทธิเลือกตั้งที่อยู่ในเขตหมู่บ้าน และชุดที่ ๔ คณะกรรมการการการเลือกตั้งประจำจังหวัดเก็บรักษาไว้เป็นหลักฐาน ข้อมูลข่าวสารดังกล่าวเป็นข้อมูลข่าวสารของราชการที่ต้องประกาศเผยแพร่เป็นการทั่วไปเพื่อให้ประชาชนสามารถตรวจสอบได้ว่า การเลือกตั้งสมาชิกกุฎិสภาจังหวัดนครสวรรค์เป็นไปโดยโปร่งใส บริสุทธิ์ ยุติธรรมหรือไม่ และเป็นไปตามกระบวนการประชาธิปไตยที่ประชาชนสามารถเข้ามามีส่วนร่วมได้ ทั้งข้อมูลข่าวสารดังกล่าวมีใช้ข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคลตามมาตรา ๔ แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ การที่สำนักงานคณะกรรมการการการเลือกตั้งประจำจังหวัดนครสวรรค์ชี้แจงว่า คณะกรรมการการ

หน้า ๔ ใน ๕ หน้า

คำวินิจฉัย ที่ สค ๑๗๙ /๒๕๖๑

เลือกตั้งประจำจังหวัดนครสวรรค์ได้ครบวาระการดำรงตำแหน่งไปแล้วเมื่อวันที่ ๓๐ ตุลาคม ๒๕๕๘ และตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการการเลือกตั้ง พ.ศ. ๒๕๖๐ ไม่กำหนดให้มีคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดแต่อย่างใด รวมทั้งบุคคลที่น่าจะขอคัดสำเนาเอกสารได้จะต้องเป็นผู้มีส่วนได้เสียหรือผู้สมควรรับการเลือกตั้งเท่านั้น เห็นว่าข้ออ้างดังกล่าวไม่ใช่เหตุผลการปฏิเสธการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร ตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ ดังนั้น เมื่อพิเคราะห์ถึงการปฏิบัติหน้าที่ตามกฎหมายของหน่วยงานของรัฐ ประโยชน์สาธารณะและประโยชน์ของเอกชนที่เกี่ยวข้องประกอบกันแล้ว ข้อมูลข่าวสารตามคำขอของผู้อุทธรณ์เปิดเผยให้ผู้อุทธรณ์ทราบได้

ฉะนั้น อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๓๕ แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ คณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารสาขาสังคม การบริหารราชการ แผ่นดินและการบังคับใช้กฎหมาย จึงวินิจฉัยให้สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดนครสวรรค์เปิดเผยประกาศบัญชีรายชื่อผู้ไม่ไปใช้สิทธิเลือกตั้งสมาชิกวุฒิสภา (ส.ว.๒๙) ในการเลือกตั้งสมาชิกวุฒิสภาจังหวัดนครสวรรค์ เมื่อวันที่ ๓๐ มีนาคม ๒๕๕๗ ของตำบลมาบแก อำเภอลาดယา จังหวัดนครสวรรค์ พร้อมทั้งให้สำเนาที่มีคำรับรองถูกต้องแก่ผู้อุทธรณ์

พลเอก

หัวหน้าคณะที่ ๔

(ประยุทธ แมชิวชัย)

กรรมการ

(รองศาสตราจารย์มานิตย์ จุ่มป่า)

กรรมการ

(นางสาวอัมพawan เจริญกุล)

กรรมการ

(นายเยี่ยมศักดิ์ คุ้มอินทร์)

กรรมการ

(นายสมชาย อุ้ศวเศรษฐี)

กรรมการผู้รับผิดชอบสำนวนอุทธรณ์

(นายศิริวัฒน์ ทิพย์ราดล)